

Označení CE v otázkách a odpovědích, využití typových zkoušek, prohlášení o shodě či o vlastnostech

Ing. Iveta Jiroutová, Technický a zkušební ústav stavební Praha

Technický a zkušební ústav stavební Praha, s.p. stejně jako jiné autorizované osoby ve smyslu zákona 22/1997 Sb. a oznámené subjekty ve smyslu nařízení EP a Rady (EU) č. 305/2011 (dříve notifikované osoby) jsou v souvislosti s častými změnami legislativy stále více a více zahrnovány dotazy souvisejícími s právoplatným uváděním stavebních výrobků na trh. Předmětem příspěvku je odpovědět na nejčastější z nich, zvláště ve vztahu k **otvorovým výplním**.

1. Prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení o shodě

Při uvádění na trh (prodeji) stavebních výrobků je výrobce v EU, dovozce ze zemí mimo EU povinen vydat buď

1.1 prohlášení o vlastnostech

– pro výrobky, na které se vztahuje harmonizovaná evropská norma a podle **nařízení EP a Rady (EU) č. 305/2011 – CPR se označují CE**, např.:

- běžná okna, vnější dveře, střešní okna (ČSN EN 14351-1)
- vrata bez požární odolnosti (ČSN EN 13241-1)
- bodové a pásové plastové střešní světlíky (ČSN EN 1873, EN14963)
- lehké obvodové pláště (ČSN EN 13830)

nebo

1.2 **prohlášení o shodě** – pro výrobky, na které se nevztahuje evropská harmonizovaná norma, nemají označení CE a jsou tzv. **stanovenými podle NV 163/2002 Sb.** v platném znění, např.:

- vnitřní dveře
- požárně odolné dveře a okna
- kovové prosklené střešní světlíky a další

Za prohlášení o vlastnostech i prohlášení o shodě je vždy odpovědný výrobce, případně dovozce ze zemí mimo EU.

2. Kdo odpovídá za Prohlášení o vlastnostech či o shodě

Za prohlášení o vlastnostech podle CPR odpovídá vždy výrobce.

Za prohlášení o shodě podle Nařízení vlády 163/2002 Sb. je odpovědný výrobce, případně dovozce ze zemí mimo EU.

3. Kdo je výrobce

3.1 Podle CPR: Výrobce je osoba uvádějící na trh pod svým jménem či firmou nebo ochr. známkou stavební výrobek, který vyrábí nebo který si nechává navrhnout nebo vyrobit

3.2 Podle NV 163/2002 Sb.: ...dále osoba, která sestavuje, balí, zpracovává nebo označ-

uje výrobek, který hodlá uvést na trh pod svým jménem, popřípadě ochrannou známkou.

4. Co je harmonizovaná evropská norma (hEN)

Harmonizovaná evropská norma je norma vydaná pro určitou skupinu výrobků za účelem jednotného posuzování/ověřování jejich vlastností v rámci EU, značení CE. Norma se stává harmonizovanou uvedením v Official Journal CENU viz též http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/harmonised-standards/construction-products/index_en.htm nebo <http://www.nfnorm.cz/normy/475/database-harmonizovanych-normem-477>

Každá evropská norma není normou harmonizovanou.

V harmonizované normě, příloze ZA je vždy uveden způsob posuzování a úkoly výrobce a nezávislé třetí strany – oznámené (dříve notifikované) osoby/laboratoře. V případě otvorových výplní je v naprosté většině předepsán tzv. systém 3, kdy k tomu oznámená (dříve notifikovaná) zkušební laboratoř provádí zkoušky typu (na základě odběru vzorků provedeného výrobcem) a výrobce zajišťuje systém řízení výroby tak, aby vlastnosti všech výrobků odpovídaly výsledkům typových zkoušek.

5. Co obsahuje Prohlášení o vlastnostech, označení CE pro běžná okna, vnější dveře

Pro prodej běžných oken a vnějších dveří, na které se vztahuje harmonizovaná ČSN EN 14351-1 tedy výrobce vystavuje prohlášení o vlastnostech (vzor viz příloha III Nařízení EP a Rady 305/2011, změna z 05/2014) a označení CE (vzor viz ČSN EN 14351-1, čl. ZA.3). Součástí Prohlášení o vlastnostech i označení CE je seznam v hEN předepsaných, tzv. mandátových vlastností a jejich deklarované třídy nebo hodnoty vycházející ze zkoušek typu. Pro běžná okna jsou to:

- průvzdušnost
- vodotěsnost
- odolnost proti zatížení větrem
- součinitel prostupu tepla
- radiační vlastnosti
- akustické vlastnosti
- únosnost bezpečnostních zařízení.

Od května 2014 platí **nový** jednodušší **vzor prohlášení o vlastnostech**. Lze jej nalézt v úředním věstníku EK 05/2014 - nařízení komise č. 574/2014, kterým se mění příloha III Nařízení 305/2011, ke stažení též na webových stránkách TZÚS: <http://www.tzus.cz/cpr>

6. Jak je vymezen typ okna

Typ okna je vymezen typem, materiálem a tvarem profilu rámu a křídla, tvarem a těsněním funkční spáry, kováním, typem otevírání, zasklením. Různé velikosti nejsou různým typem. Balkónové dveře jsou vzhledem k jejich konstrukci považovány za okno velikosti dveří.

7. Platnost zkoušek typu

Pokud nedojde ke změně některé součásti (těsnění, kování apod.), mají zkoušky typu časově neomezenou platnost. Využití výsledků zkoušek typu je omezeno pouze velikostí zkoušených oken/dveří.

Výsledky typové zkoušky

- odolnosti proti větru: platí pouze pro okna stejné nebo menší šířky a výšky
- průvzdušnosti a vodotěsnosti: platí pouze pro okna plochy menší nebo větší max. o 50 %
- únosnosti bezp. zařízení: platí pouze pro okna menší nebo stejné plochy
- akustických vlastností: platí pouze pro okna plochy menší nebo větší max. o 50 %
- součinitele prostupu tepla stanovený na vzorku normové velikosti platí za určitých podmínek jako porovnávací hodnota pro všechny velikosti vzájemně

Radiační vlastnosti – solární faktor a světelný činitel prostupu jsou vlastnostmi zasklení. Jde o bezrozměrná čísla, která nejsou ovlivněna velikostí okna.

Kopii protokolů o zkouškách typu je výrobce povinen uchovávat po dobu 10 let po ukončení výroby.

8. Hodnoty součinitele prostupu tepla U_w

Na CE označení a v prohlášení o vlastnostech se uvádí hodnota součinitele prostupu tepla, která je výsledkem typové zkoušky nebo výpočtu normového rozměru okna $1,23 (\pm 25\%) \times 1,48 (-25\%)$ m. Tuto hodnotu musí stanovit autorizovaná třetí strana, tj. oznámený subjekt (dříve notifikovaná osoba). Výsledky takové zkoušky platí za určitých podmínek za účelem označení CE pro všechny velikosti okna stejného typu. Požaduje-li odběratel deklarovat konkrétní hodnoty U_w dodávaných prvků konkrétních rozměrů, mohou se tyto samozřejmě lišit. Hodnota U_w uvedená na CE a v prohlášení o vlastnostech je pouze srovnávací.

9. Využití zkoušek typu jiného výrobce nebo dodavatele systému

Za určitých podmínek může výrobce vydat prohlášení o vlastnostech podle naří-

zení EP a Rady (EU) č. 305/2011 a sestavit označení CE na základě zkoušek typu jiného výrobce nebo dodavatele systému. Výrobce však zůstává odpovědný za to, že všechny jeho výrobky budou mít stejné (nebo lepší) vlastnosti než jaké jsou výsledkem převzatých zkoušek typu, což se v praxi jeví jako obtížné.

Podmínkou využití „cizích“ zkoušek je totožnost všech komponentů, dodržení technologického postupu výroby a dohoda s poskytovatelem zkoušek.

10. Umístění CE označení

Označení CE musí být viditelně a čitelně umístěno buď

- na vhodné části výrobku
- na připojeném štítku
- na obalu výrobku
- v průvodní dokumentaci (dodací list apod.)

11. Komu a jak poskytovat Prohlášení o vlastnostech?

Prohlášení o vlastnostech se poskytuje odběrateli v tištěné nebo elektronické podobě, za určitých podmínek může být zpřístupněno na internetových stránkách.

Na požádání je však třeba v souladu s nařízením CPR poskytnout prohlášení o vlastnostech odběrateli v tištěné podobě.

12. Kdy prohlášení o vlastnostech a označení CE není povinné?

8.1 Jde-li o jednotlivá okna/dveře pro konkrétní stavbu a výrobce současně provádí jejich zabudování, osazení

8.2 Jde-li o okna/dveře vyrobená tradičním způsobem pro zachování kulturního dědictví nebo neprůmyslovým postupem z důvodu zachování zvláštní architektonické nebo historické hodnoty.

13. Prohlášení o shodě – výrobky, na které se nevztahuje harmonizovaná norma

Jak již bylo zmíněno, pro výrobky, na které se nevztahuje harmonizovaná norma, vydává výrobce (dovozce ze zemí mimo EU) prohlášení o shodě ve smyslu zákona 22/1997 Sb. v platném znění, nikoli prohlášení o vlastnostech. To platí například pro okna a dveře **s požární odolností**. Prohlášení o shodě vydává každý výrobce (dovozce) na základě vlastního certifikátu výrobku podle nařízení vlády 163/2002 Sb. Nelze využít certifikátu dodavatele profilového systému ani jeho prohlášení o shodě. V tomto smyslu je třeba vycházet z definice „výrobce“ dle zákona 22/1997 Sb. a jeho povinností. Citovaný zákon uvádí, že výrobcem je osoba, která vyrábí nebo i jen navrhla výrobek, dále osoba, která sestavuje, balí, zpracovává nebo označuje výrobek, který hodlá uvést na trh pod svým jménem, popřípadě ochrannou známkou.

14. Dozor nad trhem

Autorizované a notifikované (oznámené) osoby, subjekty nejsou oprávněny kontrolovat plnění nařízení Evropského parlamentu ani nařízení vlády související s uváděním stavebních výrobků na trh a povinnosti výrobců vyplývající ze zákona 22/1997 Sb. Tuto pravomoc má pouze Česká obchodní inspekce.

www.tzus.eu

šenkokna.cz
...okna opravdu pro všechny!

